

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sža/15/2013
Identifikačné číslo spisu:	1010202023
Dátum vydania rozhodnutia:	25.06.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1010202023.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: T., nar. XX.XX.XXXX, štátny príslušník J., zastúpený: Mgr. Toni Khuri, advokát, Pribišova 31, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Hrobáková 44, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.: UHCP-RHCPBA2-2010/001699-003 zo dňa 09. septembra 2010, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2S/338/2010-55 zo dňa 31. októbra 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2S/338/2010-55 zo dňa 31. októbra 2012 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I

Predmet konania

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia č.:UHCP-RHCPBA2-2010/001699-003 zo dňa 09.09.2010, ktorým žalovaný zamietol jeho odvolanie a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Oddelenia cudzineckej polície PZ Skalica č. p.: UHCP-BA-SI-Ž-61-10/2010 zo dňa 03.06.2010, ktorým bola podľa § 39 ods. 2 písm. c/ zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj len „zákon o pobyte cudzincov“) zamietnutá žiadosť žalobcu zo dňa 28.04.2010 o udelenie povolenia na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky.

O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že preskúmal napadnuté rozhodnutie a to v rozsahu dôvodov uvedených v žalobe, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že žalobu je potrebné zamietnuť podľa § 250j ods. 1 O.s.p., pretože rozhodnutie a postup žalovaného v medziach žaloby je v súlade so zákonom.

Krajský súd poukázal na to, že na pojednávaní pred súdom dňa 08.02.2012 žalobca poukázal na rozpor vo viacerých správach produkovaných Slovenskou informačnou službou, ktoré mu boli poskytnuté.

Podľa správy Slovenskej informačnej služby zo dňa 07.11.2007 sa mal žalobca údajne zapájať do organizovanej trestnej činnosti v obchode so zbraňami, pričom zo správy zo dňa 23.09.2008 vyplýva, že SIS nezískala žiadne takéto informácie.

Krajský súd uviedol, že pre potreby konania o preskúmanie žalobou napadnutého rozhodnutia požiadal o súčinnosť Slovenskú informačnú službu vo veci sprístupnenia utajovaných skutočností (písomnosti Slovenskej informačnej služby č. p. 63/960-V-4-19/2010 zo dňa 13.05.2010 a súvisiacich podkladov vedúcich k záveru o dôvodnom podozrení, že žalobca pri svojom pobyte ohrozí bezpečnosť štátu).

Z dikcie ustanovení § 39 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov týkajúcich sa povolenia na trvalý pobyt cudzincovi na základe jeho žiadosti, ktoré udeľuje policajný orgán, je podľa krajského súdu zrejmé, že na udelenie tohto povolenia nemá žiadateľ (cudzinec) právny nárok, a to ani v prípade splnenia zákonom ustanovených podmienok. Pri posudzovaní žiadosti povolenia na trvalý pobyt je dôležitou súčasťou aj zabezpečenie ochrany záujmov SR, práv a slobôd občanov a z toho vyplývajúce stanovisko bezpečnostných orgánov SR (napríklad SIS). Je na úvahe žalovaného, či po posúdení všetkých podmienok a okolností povolenie na trvalý pobyt vydá alebo nie. Pri rozhodovaní o žiadosti na udelenie trvalého pobytu cudzincovi policajný útvar prihliada na verejný záujem, osobitne na bezpečnostné hľadisko, hospodárske potreby SR a na verejné zdravie. Taktiež prihliada na osobné a rodinné pomery cudzinca, jeho finančnú situáciu, dĺžku jeho doterajšieho pobytu a mieru integrácie cudzinca do spoločnosti.

Krajský súd poukázal na to, že v danom prípade žalobca rozporoval podklad pre rozhodnutie správnych orgánov, ktorým bolo nesúhlasné stanovisko SIS, podľa ktorého by povolenie na trvalý pobyt žalobcovi nebolo v súlade so záujmami štátu, pričom u žalobcu existuje dôvodné podozrenie, že ohrozí bezpečnosť štátu a jeho verejný poriadok.

Podľa krajského súdu nebola na mieste námietka žalobcu, že žalobou napadnuté rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, ani že žalovaný len mechanicky potvrdil prvostupňové rozhodnutie. Správny orgán bol povinný vziať do úvahy všetky stanoviská a teda aj nesúhlasné stanovisko SIS, ktoré malo charakter utajovanej skutočnosti podľa zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov a bolo zaevidované v protokole utajovaných skutočností pod č. UHCP-V-4/2010-RHCP-BA-SI.

Krajský súd uviedol, že vzhľadom na charakter informácie túto nemal mať k dispozícii na preštudovanie ani žalobca ani jeho právny zástupca a nie sú ani súčasťou spisu. Napriek tejto skutočnosti správny orgán bol povinný vychádzať z nesúhlasného stanoviska SIS, pričom z jeho strany nedošlo k porušeniu § 3 ods. 1, 2 a 4 Správneho poriadku. Žalobca a jeho právny zástupca sú podľa krajského súdu osobami vo vzťahu k utajovaným skutočnostiam nepovolanými a utajovaná skutočnosť chránená v zmysle vyššie uvedeného právneho predpisu im nemohla byť sprístupnená.

Krajský súd uviedol, že požiadal SIS o súčinnosť, tiež sa oboznámil s podkladom pre rozhodnutie žalovaného a dospel k záveru, že podmienky pre zamietnutie žiadosti o udelenie povolenia na trvalý pobyt boli splnené, teda, že existuje dôvodné podozrenie podľa SIS, že žalobca ohrozí bezpečnosť štátu a verejný poriadok. Súd nebol oprávnený zaoberať sa hlbšie zisteniami uvedenými v správe SIS ako orgánu štátu presadzujúceho právo SR v zmysle osobitných predpisov. V správe zaslanej SIS súdu bol tiež vysvetlený i rozpor rozdielnosti stanovísk SIS zo dňa 07.11.2007 a z 23.09.2008. Správa SIS je podľa krajského súdu zaevidovaná v protokole utajovaných skutočností pod č. UHCP-V-4/2010-RHCP-BA-SI je riadnym a zákonným podkladom pre rozhodnutie správneho orgánu a žalovaný bol povinný na neho prihliadať a rešpektovať ho. Ustanovenie § 39 zákona č. 48/2002 Z. z. je ustanovením kogentným. Správny orgán, v prípade, že mu SIS zaslala nesúhlasné stanovisko, nemal inú možnosť, ako rozhodnúť o zamietnutí žiadosti žalobcu o udelenie trvalého pobytu.

Pokiaľ ide o námietky žalobcu, že rozhodnutie žalovaného nebolo vydané na základe spoľahlivo zisteného skutkového stavu, resp., že podklad rozhodnutia (správa SIS) sa nezakladá na pravde, čo je pripravený kedykoľvek vyvrátiť, krajský súd pripustil, že súčasný zákonom stanovený právny stav nie je možné považovať za ideálny, najmä preto, že umožňuje potenciálne prekryť svojvôľu správneho orgánu. Na druhej strane však nie je opodstatnené z nekalého počínania orgány štátu upodostatňovať. Právne predpisy

upravujúce režim udeľovania povolenia cudzincovi na trvalý pobyt v SR sú záväzné rovnako pre správny orgán ako aj pre súd. Pokiaľ by žalobcovi bolo umožnené nahliadnuť do utajovanej skutočnosti (správy SIS) a mohol by sa k nej vyjadriť a rozporovať jej znenie, nastal by absurdný stav, že by súd potom preskúmaval i zdroje SIS (agentov), na základe ktorých SIS vypracovala predmetnú správu. Takáto možnosť však nekoreluje so súčasným zákonom ustanoveným právnym stavom, a preto tvrdenia žalobcu nemôžu prelomiť zistenia SIS, ktorá zo svojej pozície v súlade s právnymi predpismi dohliada nad dodržiavaním ústavnosti a zákonnosti a presadzuje pravidlá politiky štátu aj vo vzťahu k cudzincom vstupujúcim na územie SR.

Po podrobnom oboznámení sa s obsahom pripojeného spisu, predovšetkým s obsahom odvolania proti prvostupňovému rozhodnutiu a so žalobou napadnutým rozhodnutím krajský súd dospel k záveru, že odôvodnenie rozhodnutia žalovaného poskytuje dostatočný základ na jeho vecné preskúmanie. Odôvodnenie rozhodnutia správneho orgánu je jeho obsahovou náležitosťou, ktorá má presvedčiť účastníkov o správnosti postupu správneho orgánu a tiež o zákonnosti jeho rozhodnutia. Pokiaľ žalovaný odôvodnil svoje rozhodnutie aj poukazom na znenie prvostupňového rozhodnutia, pričom sa vysporiadal aj s právne relevantnými námietkami uvedenými v odvolaní, nemožno podľa krajského súdu konštatovať nezákonnosť jeho rozhodnutia.

V súvislosti s tým krajský súd uviedol, že nie je nevyhnutné, aby sa správny orgán v rozhodnutí zaoberal každou vznesenou námietkou, avšak musí byť zřejmé, na základe čoho dospel k právnemu záveru vo svojom rozhodnutí. Z napadnutého rozhodnutia uvedené jednoznačne vyplýva. Žalovaný v odôvodnení rozhodnutia vysvetlil, podľa ktorého ustanovenia zákona rozhodol a na základe akých podkladov dospel k záveru, že žalobcovej žiadosti o udelenie trvalého pobytu na území SR nie je možné vyhovieť. Taktiež žalovaný vysvetlil, prečo nebolo možné žalobcu, resp. jeho právneho zástupcu, oboznámiť s podkladom rozhodnutia, ktorý mal charakter utajovanej skutočnosti. Žalovaný, rovnako ako aj prvostupňový správny orgán, sa zaoberal tým, že žalobca uzavrel manželstvo so štátnou príslušníčkou SR a posudzoval jeho žiadosť aj v zmysle čl. 8 Dohovoru č. 209/1992 Zb. o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v zmysle protokolov nadväzujúcich na tento dohovor. Žalovaný vysvetlil, že neupiera žalobcovi právo na jeho súkromný a rodinný život, avšak v súlade s čl. 8 ods. 2 Dohovoru zasiahol do výkonu tohto práva, pretože je to nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti a v záujme predchádzania nepokojom a zločinnosti. Z daných dôvodov krajský súd námietke žalobcu o nedostatočnosti odôvodnenia žalobou napadnutého rozhodnutia nevyhovel.

II.

Stručné zhrnutie odvolacích dôvodov žalobcu

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie žalobca, a to v zmysle § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ OSP.

Žalobca uviedol, že trvá na svojom návrhu v celom rozsahu. Čo sa týka informácie - utajovanej skutočnosti, zastáva názor, že ide o tú istú informáciu, ktorá bola po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. 2S/42/08-34 dňa 03.06.2009 odtajnená (išlo o rozhodnutie ohľadne prechodného pobytu žalobcu). Obsahom informácie bolo, že osoba „T., nar. XX.XX.XXXX sa zapájal do organizovania trestnej činnosti, ilegálne dovážal zbrane z Ukrajiny a následne ich predával do arabského sveta.“

Po získaní tejto informácie a na základe šetrenia Oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava, Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície v Bratislave, bolo zistené, že žalobca nevstúpil na územie Ukrajiny. Ďalej bolo zistené na základe preverenia Policajným pridelencom v Kyjeve, že orgány MV UA k menovanému nedisponujú žiadnymi informáciami".

Žalobca uviedol, že do istej miery súhlasí s názorom súdu na strane 6, a to „Pokiaľ by žalobcovi bolo umožnené nahliadnuť do utajovanej skutočnosti (správy SIS) a mohol by sa k nej vyjadriť a rozporovať jej znenie, nastal by absurdný stav, že by súd potom preskúmaval i zdroje SIS (agentov), na základe ktorých SIS vypracovala predmetnú správu atď.“. Avšak zastáva názor, že súd by mohol v rámci zabezpečenia dôkazov a zistenia úplného, pravdivého a skutočného stavu požiadať od SIS správu

ohľadne danej informácie, či bola získaná vlastnou činnosťou alebo bola získaná anonymným alebo iným spôsobom. Žalobca vyjadril názor, že nech SIS získala správu akýmkoľvek spôsobom potom túto správu riadne nevyhodnotila a súd mohol žiadať o vyhodnotenie tejto správy, čo však neurobil.

Poukázal na to, že je známe, že je Izraelským štátnym občanom, t. j. jeho vstup na území Slovenskej republiky je bezvízový a nekontrolovateľný. Ak správa SIS je pravdivá to znamená, že orgány presadzujúce záujmy Slovenskej republiky súhlasia, aby bezpečnosť štátu bola ohrozená žalobcom ako turistom.

Poukázal na to, že v samotnej žalobe uviedol, že „Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.“.

Pokiaľ nie je zistený úplný skutkový stav, ktorý musí byť zhodný so skutočnosťou, teda pravdivý, to znamená, že každé takéto rozhodnutie je podľa žalobcu nesprávne.

Poukázal na to, že zásada materiálnej pravdy pri zisťovaní skutočného stavu veci má dve stránky: úplnosť a presnosť zistení. Úplnosť znamená povinnosť správneho orgánu zistiť všetky rozhodujúce skutočnosti bez ohľadu na to, či budú v prospech alebo neprospech účastníka.

Žalobca vyjadril presvedčenie, že on nie je v žiadnom prípade osobou, ktorá, ak by získala trvalý pobyt za účelom zlúčenia rodiny na území SR, by ohrozila bezpečnosť SR. Žalobca súčasne vyjadril názor, že musí mať príležitosť, aby sa obhájil a preukázal, že nie je takou osobou, ku ktorej by SIS mohla mať negatívne informácie. Ak by sa tak nestalo, dalo by sa povedať, že práva žalobcu, ktoré by mali byť chránené zákonom, zostanú nepovšimnuté, dokonca aj pošliapané.

Uviedol, že pri tvorbe rozhodnutia správneho orgánu a napadnutého rozhodnutia, ako keby sa zabudlo, že predmetom tohto konania je nielen udelenie pobytu, ale je tu človek ako ľudská bytosť, ktorá má svoju česť a svoju dôstojnosť a takýmito rozhodnutiami je zasiahnutá do jej hĺbky, bez možnosti nejakej obrany. Žalobca vyjadril presvedčenie, že musí mať príležitosť sa obhájiť a svoju osobu očistiť tak, aby jeho česť a dôstojnosť boli zachované a neporušené. Túto príležitosť môžu jedine poskytnúť nezávislé súdy Slovenskej republiky svojím správnym rozhodnutím, aby tajná informácia bola odtajnená a aby pravda vyšla na povrch. Až potom sa bude dať konštatovať, že zistený stav zodpovedá skutočnosti.

Na základe uvedeného krajskému súdu vyčítal, že predmetnú vec riadne neskúmal, správne nezistil skutkový stav veci, riadne nevyhodnotil dôkazy, čoho následkom bolo nesprávne a nepresvedčivé rozhodnutie. Preto navrhol napadnutý rozsudok zmeniť tak, že rozhodnutie žalovaného navrhol zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

III

Stručné zhrnutie vyjadrenia žalovaného k odvolaniu žalobcu

Žalovaný k jednotlivým odvolacím námietkam uviedol, že sa nemôže vyjadriť, ku skutočnosti či odtajnená informácia Slovenskej informačnej služby (ďalej len „SIS“) je totožná, resp. má totožný obsah s informáciou SIS na základe ktorej bolo vydané žalobou napádané rozhodnutie zo dňa 09.09.2010 číslo: UHCP-RHCPBA2-2010/001699-003.

Na základe odpovede na dožiadanie zo Slovenskej informačnej služby doručenej na Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Skalica dňa 13.05.2010 zaevidovanej v protokole utajovaných skutočností pod č. p.: UHCP-V-4/2010-RHCP-BA-SI bolo oznámené, že Slovenská informačná služba disponuje poznatkami zakladajúcimi dôvodné podozrenie, že žalobca pri svojom pobyte môže ohroziť bezpečnosť štátu, na základe čoho bola žalobcovi rozhodnutím Oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava pod č. p.: UHCP-BA-SI-61-10/2010 zo dňa 03.06.2010 žiadosť o udelenie povolenia na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky zamietnutá podľa ustanovenia § 39 ods. 2 písm. c/ zákona o pobyte cudzincov.

Žalovaný poukázal na to, že znenie § 78 ods. 2 zákona č. 48/2002 Z. z. bolo v súlade s čl. 12 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/115/ES zo 16.12.2008, pričom v uvedenom prípade sa jedná o obdobné ustanovenie ako ust. § 52 ods. 2 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Neuvádzanie podrobného odôvodnenia v

rozhodnutiach správneho orgánu podľa § 39 ods. 2 písm. c/ zákona č. 48/2002 Z. z. je opodstatnené predovšetkým z dôvodu ochrany utajovaných skutočností. Informácie postupované policajnému útvaru na účely vydania administratívnoprávneho rozhodnutia sú informáciami získanými spravodajskou činnosťou, a ako také požívajú ochranu poskytovanú zákonom č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V prípade uvedenia týchto informácií v odôvodnení rozhodnutia, ktoré je neutajovanou písomnosťou by mohlo dôjsť k vyzradeniu utajovaných skutočností nepovolanej osobe.

Žalovaný uviedol, že správny orgán I. stupňa pri odôvodnení svojho rozhodnutia, aj napriek ustanoveniam § 78 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov konal v prospech účastníka konania, nakoľko zdôvodnil svoj postup pri zamietnutí jeho žiadosti.

Žalovaný ďalej uviedol, že ustanovenie § 39 zákona o pobyte cudzincov vychádza z toho, že udelenie povolenia na trvalý pobyt cudzincovi je len podmienená možnosť prijatia cudzinca na územie Slovenskej republiky, nie je to jeho automatické právo. Povoľovací proces musí rešpektovať princípy efektívnej migračnej politiky Slovenskej republiky, ktorá vychádza zo situácie na hospodárskom trhu a trhu práce a prihliada na bezpečnostné riziko a verejné zdravie.

Podľa § 49 ods. 2 písm. a/ zákona č. 48/2002 Z. z. cudzinec je povinný do troch pracovných dní a občan Európskeho hospodárskeho priestoru alebo zvýhodnený cudzinec do desiatich pracovných dní od vstupu hlásiť policajnému útvaru začiatok, miesto a predpokladanú dĺžku pobytu, ak mu bolo udelené schengenské vízum alebo národné vízum alebo pri vstupe nepodlieha vízovej povinnosti, ak túto povinnosť nemá ubytovateľ [§ 50 písm. c/]; policajný útvar na požiadanie cudzinca vydá potvrdenie o jeho pobyte.

Podľa § 111 ods. 2 písm. a/ zákona č. 404/2011 Z. z. štátny príslušník tretej krajiny je povinný do troch pracovných dní od vstupu hlásiť policajnému útvaru začiatok, miesto a predpokladanú dĺžku pobytu, ak mu bolo udelené schengenské vízum alebo národné vízum alebo ak sa uňho vízum nevyžaduje, ak túto povinnosť nemá ubytovateľ; policajný útvar na požiadanie štátneho príslušníka tretej krajiny vydá potvrdenie o jeho pobyte.

Z uvedených ustanovení jednoznačne vyplýva, že pobyt žalobcu na území Slovenskej republiky je príslušnými policajnými útvarmi kontrolovateľný.

Žalovaný uviedol, že v danom prípade krajský súd rozhodol v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodnými zmluvami, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon a medzinárodnými zmluvami, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, zákonmi, aproximačnými Nariadeniami vlády Slovenskej republiky a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky, tak ako aj žalované správne orgány.

V posudzovanom prípade žalobcu je nesporné, že žalovaný postupoval v úzkej súčinnosti s účastníkom konania a plne sa pridržal zásady materiálnej pravdy. Zdôraznil, že ustanovenie § 39 ods. 2 písm. c/ zákona č. 48/2002 Z. z. je ustanovením kogentným. To znamená, že správne orgány nemajú možnosť správnej úvahy z dôvodu, že dôraz v ustanovení je položený na slovo zamietne.

Z uvedeného podľa žalovaného vyplýva, že pokiaľ policajný útvar zistí, že sú naplnené dôvody na zamietnutie žiadosti o udelenie povolenia na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, nemá inú možnosť iba žiadosť zamietnuť. Po vyhodnotení dôkazov žalovaný považuje zamietnutie žiadosti žalobcu z dôvodov uvedených v ustanovení 39 ods. 2 písm. c/ zákona č. 48/2002 Z. z. za dôvodné, a to aj na základe skutočností, že zákon č. 48/2002 Z. z. je vydaný v súlade s Ústavou Slovenskej republiky a rozhodnutie správneho orgánu je protiústavné len vtedy, ak rozhodne v rozpore so zákonom. Správny orgán vydal predmetné rozhodnutie v súlade s čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

Žalovaný vyjadril presvedčenie, že krajský súd sa plne pridŕžal aj predchádzajúcich rozsudkov a ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“), ktoré boli vydané v skutkovo zhodných, resp. podobných prípadoch. Poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 1Sžs/39/2010 zo dňa 13.07.2010, ktorý v obdobnom prípade potvrdil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 2Scud/2/2009-43 zo dňa 16.12.2009. KS Bratislava ako aj správne orgány poznali konkrétne dôvody z ktorých informačná služba vychádzala pri svojom závere o nebezpečnosti žalobcu pre bezpečnosť štátu a toto bolo aj rozhodujúcim podkladom, z ktorého správne orgány pri posudzovaní žiadosti žalobcu o udelenie povolenia na trvalý pobyt vychádzali. Správne orgány rozhodujúce vo veci boli s konkrétnymi zisteniami orgánov štátu oboznámené.

Podľa žalovaného jeho rozhodnutie ako aj rozsudok krajského súdu boli riadne odôvodnené a navrhol preto napadnutý rozsudok potvrdiť.

IV

Argumentácia rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu

Oddelenie cudzineckej polície PZ Skalica rozhodnutím č. p.: UHCP-BA-SI-Ž-61-10/2010 dňa 03.06.2010 podľa § 39 ods. 2 písm. c/ zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj len „zákon o pobyte cudzincov“) zamietol žiadosť žalobcu o udelenie povolenia na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobca dňa 28.04.2010 podal na Oddelení cudzineckej polície PZ Skalica žiadosť o udelenie povolenia na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky. Ku svojej žiadosti pripojil sobášny list, výpis z registra trestov, osvedčenie z Izraelskej polície, že neexistuje žiaden zápis v trestných registroch a výpisy z účtu a čestné prehlásenia preukazujúce finančné zabezpečenie pobytu.

Uviedol, že sa zaoberal skutočnosťou, že žalobca uzavrel dňa 28.08.2008 manželstvo so štátnou príslušníčkou SR R., nar. XX.XX.XXXX. Skúmal žiadosť žalobcu v zmysle čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, musel však vychádzať pri svojom rozhodovaní aj z čl. 8 ods. 2 Dohovoru, pretože pri úradnom preverovaní žalobcu získal od orgánu štátu presadzujúceho právo SR dôkazy, z obsahu ktorých bolo zrejmé, že schválenie žiadosti o udelenie povolenia na trvalý pobyt na území SR žalobcovi nie je v záujme bezpečnosti SR.

Získané informácie a dôkazy boli zaradené v zmysle § 1 písm. b/ nariadenia vlády SR č. 216/2004 Z. z. do kategórie utajovaných skutočností a nebolo možné ich uviesť v odôvodnení rozhodnutia. Predmetný dôkaz bol zaevidovaný na oddelení Cudzineckej polície PZ Skalica dňa 24.05.2010 pod č. p.: UHCP-V-4/2010-BA-SI.

Poukázal na to, že ustanovenie § 39 ods. 2 písm. c/ zákona o pobyte cudzincov je ustanovením kogentným, čo znamená, že správny orgán nemá možnosť správnej úvahy z dôvodu, že dôraz v ustanovení je položený na slovo zamietne. Pokiaľ teda správny orgán zistí, že sú naplnené dôvody na zamietnutie žiadosti o udelenie povolenia na trvalý pobyt na území SR, nemá inú možnosť iba žiadosť zamietnuť.

Nakoľko získané informácie a dôkazy boli zaradené do kategórie utajovaných skutočností, žalobca ako účastník konania sa pred vydaním rozhodnutia nemôže s týmito oboznámiť a vyjadriť sa k nim. Na základe uvedeného prvostupňový správny orgán dňa 03.06.2010 pod č. UHCP-BA-SI-Ž-61-10/2010 zamietol žiadosť žalobcu o udelenie povolenia na trvalý pobyt na území SR podľa § 39 ods. 2 písm. c/ zákona o pobyte cudzincov.

V

Argumentácia rozhodnutia žalovaného

Žalovaný rozhodnutie, ktorým zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie odôvodnil tým, že námietky žalobcu (ktorými namietal porušenie jeho procesných práv, keď mu pred vydaním prvostupňového rozhodnutia nebola daná možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, prípadne navrhnúť ich doplnenie, námietku, že rozhodnutím bolo porušené jeho právo na súkromný a rodinný život, pričom právne predpisy SR umožnili žalobcovi uzavrieť manželstvo, na druhej strane mu

však nebolo umožnené mať trvalý pobyt na území SR, námietku týkajúcu sa pravdivosti informácie získanej od orgánu štátu presadzujúceho právo SR, na základe ktorej bola žalobcovi zamietnutá jeho žiadosť) vyhodnotil za neopodstatnené.

Uviedol, že správny orgán prvého stupňa pri odôvodnení svojho rozhodnutia konal v prospech žalobcu, nakoľko zdôvodnil svoj postup pri zamietnutí jeho žiadosti aj napriek tomu, na tento prípad sa vzťahuje § 78 ods. 2 zákona č. 48/2002 Z. z..

VI

Právny názor NS SR

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 264c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Orgánmi verejnej správy sa rozumejú orgány štátnej správy, orgány územnej samosprávy, orgány záujmovej samosprávy a ďalšie právnické osoby a fyzické osoby, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (§ 244 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku). Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť (§ 244 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

V predmetnej právnej veci ide o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č.: UHCP-RHCPBA2-2010/001699-003 zo dňa 09.09.2010, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Oddelenia cudzineckej polície PZ Skalica č. p.: UHCP-BA-SI-Ž-61-10/2010 zo dňa 03.06.2010, ktorým bola podľa § 39 ods. 2 písm. c/ zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj len „zákon o pobyte cudzincov“) zamietnutá žiadosť žalobcu o udelenie povolenia na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky zo dňa 28.04.2010.

Podľa § 39 ods. 2 písm. c/ zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov policajný útvar zamietne žiadosť o udelenie povolenia na trvalý pobyt, ak je dôvodné podozrenie, že cudzinec ohrozí bezpečnosť štátu, verejný poriadok, zdravie alebo práva a slobody iných a na vymedzených územiach aj prírodu,

Podľa § 78 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov ak nie je v tomto zákone alebo v osobitnom predpise ustanovené inak, vzťahuje sa na konanie podľa tohto zákona všeobecný predpis o správnom konaní.

Podľa § 78 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov v odôvodnení rozhodnutia policajného útvaru o zamietnutí žiadosti o udelenie povolenia na prechodný pobyt podľa § 26 ods. 2 písm. b/, ak je dôvodné podozrenie, že cudzinec pri svojom pobyte ohrozí bezpečnosť štátu alebo podľa § 26 ods. 2 písm. i/, zamietnutí žiadosti o udelenie povolenia na trvalý pobyt podľa § 39 ods. 2 písm. c/, ak je dôvodné podozrenie, že cudzinec ohrozí bezpečnosť štátu a rozhodnutí o administratívnom vyhostení podľa § 57 ods. 1 písm. a/ prvého bodu, ak cudzinec ohrozuje bezpečnosť štátu a podľa § 57 ods. 2, ak cudzinec vážne ohrozuje bezpečnosť štátu sa uvedie iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky.

Na základe citovaných ustanovení zákona o pobyte cudzincov platnom v čase rozhodovania správnych orgánov bolo zrejmé, že pokiaľ správny orgán rozhodoval o zamietnutí žiadosti o udelenie povolenia na trvalý pobyt podľa § 39 ods. 2 písm. c/, za splnenia podmienky, že tu existuje e dôvodné podozrenie, že cudzinec ohrozí bezpečnosť štátu, bolo možné odôvodniť takéto rozhodnutie iba skutočnosťou, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky.

Žalobca brojil proti tomu, že o takýto prípad nemohlo ísť najmä s poukazom na odtajnené informácie, ktoré si protirečili.

Z rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu vyplýva, že pri úradnom preverovaní žalobcu získal od orgánu štátu presadzujúceho právo SR dôkazy, z obsahu ktorých bolo zrejmé, že schválenie žiadosti o udelenie povolenia na trvalý pobyt na území SR žalobcovi nie je v záujme bezpečnosti SR.

Získané informácie a dôkazy boli zaradené v zmysle § 1 písm. b/ nariadenia vlády SR č. 216/2004 Z. z. do kategórie utajovaných skutočností a nebolo možné ich uviesť v odôvodnení rozhodnutia. Predmetný dôkaz bol zaevidovaný na oddelení Cudzineckej polície PZ Skalica dňa 24.05.2010 pod č. p.: UHCP-V-4/2010-BA-SI.

Je potrebné vychádzať z toho, že režim utajovaných skutočností upravuje zákon č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o utajovaných skutočnostiach“). Zákon o utajovaných skutočnostiach vymedzuje utajované skutočnosti a tiež oprávnené osoby, teda právnické osoby a fyzické osoby, ktoré sú určené na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami alebo ktorých oprávnenie na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami vzniklo zo zákona [§ 2 písm. f/ zákona o utajovaných skutočnostiach]. Oprávnenou osobou s osobitným postavením v rozsahu svojej funkcie je aj sudca [§ 34 ods. 1 písm. f/ zákona o utajovaných skutočnostiach]. Za oprávnenú osobu sa považuje aj osoba, ktorá sa v konaní pred štátnym orgánom, na základe súhlasu vedúceho, do ktorého pôsobnosti utajovaná skutočnosť patrí, jednorazovo oboznámi s utajovanými skutočnosťami v rozsahu potrebnom na konanie, a to advokát po podpísaní vyhlásenia o mlčanlivosti a poučení o povinnostiach pri ochrane utajovaných skutočností a možných dôsledkoch ich porušenia. Poučenie vykoná ten, kto bude oprávnený rozhodnúť o prizvaní takejto osoby na konanie, o čom vyhotoví písomný záznam (§ 35 ods. 3 zákona o utajovaných skutočnostiach).

Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd sa nestotožnil s názorom krajského súdu, že vzhľadom na charakter informácie túto nemal mať k dispozícii na preštudovanie ani právny zástupca žalobcu - advokát.

Nebolo sporným, že sudca v predmetnom konaní je oprávnenou osobou s osobitným postavením na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami. Z toho dôvodu si krajský súd mohol a mal vyžiadať podklady obsahujúce utajované skutočnosti, ktoré viedli správne orgány pri správnej úvahe, že žalobca predstavuje nebezpečenstvo pre bezpečnosť Slovenskej republiky, a ktoré ho viedli k rozhodnutiu o nepovolení trvalého pobytu pre žalobcu. Iba na základe takto získaného podkladu mohol príslušný súd (jeho sudcovia) posúdiť a vyhodnotiť postup správnych orgánov pri uplatnení správnej úvahy, či skutočne nevybočila z medzí a hľadísk ustanovených zákonom, a až v nadväznosti na toto vyhodnotenie mohol urobiť záver o zákonnosti rozhodnutia správnych orgánov. Z postupu a rozhodnutia krajského súdu je zrejmé, že krajský súd síce nerezignoval na tento postup, ale nebol dôsledný pri zisťovaní podkladov, z ktorých správne orgány vychádzali.

Pokiaľ ide o utajované informácie o žalobcovi, je zrejmé, že krajský súd postupoval správne, keď ich nepripojil do administratívneho spisu, ale podriadil ich špeciálnemu režimu ustanoveného zákonom o utajovaných skutočnostiach. Nahliadnutie do tejto časti administratívneho spisu podlieha predovšetkým režimu podľa § 35 ods. 3 zákona o utajovaných skutočnostiach. Z tohto ustanovenia vyplýva, že s predmetnými utajovanými skutočnosťami by sa mohol oboznámiť len advokát žalobcu, na základe súhlasu vedúceho, do ktorého pôsobnosti utajovaná skutočnosť patrí, išlo by o jednorazové oboznámenie sa s týmito skutočnosťami a v rozsahu potrebnom na konanie, po podpísaní príslušného poučenia a vyhlásení o mlčanlivosti. Je na zvážení príslušných orgánov, aby vzhľadom na povahu utajovaných skutočností, na predmet konania určili rozsah jednorazového oboznámenia sa s utajovanými skutočnosťami, tak aby bol zabezpečený rozsah potrebný pre konanie, ale aj ochrana ďalších záujmov, ktorá viedla k utajeniu predmetnej informácie (bezpečnosť Slovenskej republiky, boj s terorizmom, odhaľovanie trestných činov, boj proti organizovanej kriminalite, ochrana utajených svedkov, agentov a pod.). Možnosť oboznámenia sa zákonom ustanovených osôb s utajovanými informáciami nie je vzhľadom na uvedené v súdnom prieskume však vylúčená (pozri nález ÚS SR sp. zn. IV ÚS 308/2011-90 zo dňa 25.01.2012).

Krajskému súdu bolo teda možné vyčítať nielen nesprávne závery o tom, že právny zástupca žalobcu v pozícii advokáta nebol oprávnený bez ďalšieho sa oboznamovať s utajovanou skutočnosťou, ale aj nesprávny postup, keď sa s podkladom, ktorý na ktorý sa odvoláva v dôvodoch rozsudku č. UHCP-V-4/2010-RHCP-BA-SI vôbec neoboznámil.

Zo žiadosti o sprístupnenie utajovaných skutočností zo dňa 10.02.2012 vyplýva, že krajský súd žiadal sprístupniť utajované písomnosti č. p. 63/960-V-4-19/2010 zo dňa 13.05.2010 a súvisiace podklady vedúce k záveru, že žalobca pri svojom pobyte ohrozí bezpečnosť štátu, ktorých pôvodcom je Slovenska informačná služba.

Krajskému súdu nebol predložený dokument s označením písomnosti č. p. 63/960-V-4-19/2010 zo dňa 13.05.2010, ale dokument označením, ktorý sa nezhoduje ani s utajovanou skutočnosťou, ktorá mala byť zaevidovaná v protokole utajovaných skutočností pod č. UHCP-V-4/2010-RHCP-BA-SI, ktorá mala byť podkladom rozhodnutia správneho orgánu.

Žalobca vyjadril pochybnosti o zistení skutočností, ktoré mali byť podkladom pre rozhodnutie správneho orgánu, na základe ktorého bola jeho žiadosť o povolenie na trvalý pobyt zamietnutá.

Na mieste je argumentáciu krajského súdu, že žalobca je osobou, ktorá vo vzťahu k utajovaným skutočnostiam je nepovolanou a takto utajovaná skutočnosť mu nemohla byť sprístupnená.

Táto však mohla a mala byť sprístupnená súdu a ten mal trvať na sprístupnení tej informácie, ktorá bola podkladom rozhodovania správneho orgánu. Krajský súd mal preto žiadať o sprístupnenie informácie, ktorá mala byť zaevidovaná v protokole utajovaných skutočností pod č. UHCP-V-4/2010-RHCP-BA-SI, chybou krajského súdu bolo aj to, že nežiadal ani o vysvetlenie, prečo mu nebola doručená písomnosť č. p. 63/960-v-4-19/2010 zo dňa 13.05.2010, ktorú žiadal doručiť.

Pokiaľ správne orgány pri posudzovaní žiadosti žalobcov o povolenie na trvalý pobyt vychádzali z informácie SIS a v rozhodnutí uviedli, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky, v takomto postupe nevidel ani odvolací súd žiadne pochybenie.

Nie je ani sporné, že účastník konania nebol oprávnený sa s informáciou v stupni utajenia „dôverná“ oboznámiť. Za splnenia zákonných podmienok, po udelení súhlasu sa s touto informáciou mal právo oboznámiť PZ žalobcu- advokát.

Toto právo však nepochybne patrilo krajskému súdu v rámci súdneho prieskumu rozhodnutí a krajský súd pochybil, keď si informáciu ktorá bola podkladom rozhodnutia správnych orgánov, konkrétne informácie zaevidovanej v protokole utajovaných skutočností pod č. UHCP-V-4/2010-RHCP-BA-SI nevyžiadal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že poznanie konkrétnych dôvodov z ktorých informačná služba vychádza pri svojom závere o nebezpečnosti žalobcov pre bezpečnosť štátu je rozhodujúcim podkladom, z ktorého správny orgán pri posudzovaní žiadosti žalobcu o povolenie na trvalý pobyt vychádzajú. Bez jeho poznania nie je preskúmateľné ani rozhodnutie správnych orgánov v súdnom konaní.

Bez oboznámenia sa s konkrétnymi dôvodmi ktoré boli podkladom rozhodnutia správnych orgánov, teda bez poznania obsahu utajovanej skutočnosti zaevidovanej pod č. UHCP-V-4/2010-RHCP-BA-SI, nie je možné jednoznačne ustáliť, či aplikácia 39 ods. 2 písm. c/ zákona o pobyte cudzincov bola na mieste.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd jednohlasne k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, pretože účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok.